



เปิดโลกเกษตร กับ ดร.พรศิริ

อ.ค.ดร.พธ์ชัย เหลืองอาภาพงค์  
คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

# พลังงานวิกฤติ... โอกาสเกษตรกรชาวเหนือ

**D** เห็นว่าเรื่องของพลังงานจะเป็นเหตุผลไปบ้างในช่วงนี้ ซึ่งก็อาจเกิดจากมีข่าวอื่นมาสอดแทรกอีกทั้งราคาน้ำมันหน้าปีมีที่ลดลง แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังจัดอยู่ในช่วงที่เรียกว่า "แพง" ความเดือดร้อนของน้ำมันที่มีราคาแพงนี้ทำให้เกิดผลเสียหายกับประเทศไทยทั้งระบบ โดยเฉพาะหมู่เยาวชนหน่อ น้ำมันจัดเป็นหนึ่งในพลังงานที่ถูกใช้ค่อนข้างมากในแต่ละวัน เรื่องของพลังงานที่พูดกันว่าวิกฤตินั้น ความจริงแล้วสาเหตุใหญ่คือน้ำมันแพงนั่นเอง ภาวะที่เกิดกับพลังงานที่เรียกว่าดึงขันวิกฤตินี้ ทำให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม วิธีการที่จะแก้ไขหรือสวนกลับก็คือการประยัดและหาทางออกอื่นที่ไม่ใช้พลังงานหรือใช้พลังงานน้อยลง เมื่อเกิดภาวะวิกฤติขึ้น มาทุกครั้งไป ซึ่งจัดได้ว่าเป็นนิสัยของคนไทย ก็ว่าได้ ถ้าอยู่ดีกินดีสบายดีอยู่เดียวไม่ค่อยเกิดในทางตรงกันข้ามหากมีภาวะวิกฤติจะหาทางออกและมีความคิดใหม่ๆเกิดขึ้น แต่ก็มีข้อสงสัยตรงที่คนไทยชักใจและล้มง่าย พูดอีกอย่างหนึ่งก็คือคนไทยตื่นเต้นและตกใจง่าย ภาวะการเกิดวิกฤติพลังงานครั้งนี้อาจทำให้เราต้องคิดระยะยาว พูดง่ายๆก็คือ จะต้องทำกันอย่างจริงจังแล้ว การหาพลังงานทดแทนจัดเป็นโอกาสหนึ่งที่คนไทยโดยเฉพาะชาวเหนือต้องคิดและต้องทำจริงๆ "อย่าทำๆหยุดๆ" โอกาสของเกษตรกรซึ่งเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ในทางแก้วิกฤติพลังงานครั้งนี้ นอกจากจะเป็นความหวังของตัวเกษตรกรเองแล้ว ถือเป็นความต้องการของประชาชนทั่วไปด้วย โดยเฉพาะการหาพลังงานทดแทนที่มีความยั่งยืน และมีผลตอบแทนต่อตัวพื้นที่น่องเกษตรกรชาวเหนืออย่างยัติธรรม ถ้าเป็นไปได้อาจจะมีการทำกันอย่างเป็นลำดับสัน ผลตอบแทนอย่างอื่นก็มีมากมาย ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือและการช่วยเหลือทั้งระบบอย่างถูกต้อง พลังงานวิกฤติการทบทวนเศรษฐกิจชาวเหนือ

ประเทศไทยมีกรุงเทพฯเป็นศูนย์กลางทุกอย่าง ดังนั้น ไม่ว่าจะประกอบกิจกรรมอะไร ถนนทุกสายต้องมุ่งสู่กรุงเทพฯ เป็นหลัก ภาคเหนือเป็นกลุ่มจังหวัดที่อยู่ห่างไกลจากกรุงเทพฯพอสมควร การขนส่งสินค้าเพื่อจานวนอย่างซึ่งต้องใช้ระยะทางไกลจากภาคเหนือสู่ตลาดกลางกทม. จำเป็นต้องพึ่งพาพลังงานเชื้อเพลิง หรือที่เรียกว่า น้ำมันดีเซล เป็นหลัก ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา น้ำมันดีเซลเป็นเครื่องมีราคาถูกกว่า น้ำมันเบนซิน แต่พึ่ง

หลังราคาใกล้เคียงและสูงกว่า น้ำมันเบนซิน ซึ่งเกิดจากสาเหตุนโยบายเลิกอุ่นของรัฐบาล นำมันดีเซลจัดเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงที่สำคัญและเกี่ยวข้องในการขนส่งสินค้า เมื่อราคาน้ำมันดีเซลที่จานวนอยู่กับต้นทุนการขนส่งก็ทำให้เกิดภาวะราคาในห้องตลาด ดังนั้น ถ้าจะมองให้ลึก สินค้าที่ส่งจากภาคเหนือถึงแม้จะพยายามทำต้นทุนการผลิตให้ต่ำ แต่มีต้นทุนการขนส่งสูง ก็จะทำให้ผู้ซื้อซื้อสินค้าในราคากลางสูงขึ้นตามไปด้วย

ในการกลับกันการบริโภคสินค้าในภาคเหนือ ซึ่งจำเป็นต้องขนส่งมาจากภาคกลาง ก็จะได้รับผลกระทบโดยตรงจากวิกฤติพลังงาน เพราะต้นทุนการขนส่งที่แพงขึ้นนั้นเอง ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าวิกฤติพลังงานมีผลทั้งขั้นทั้งล่องแก่หมู่เยาวชนหน่อ

เมื่อพูดถึงการผลิตโดยเฉพาะในภาคการเกษตร ก็จัดเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากภาวะพลังงานเชื้อเพลิง วิกฤติด้วย ปัจจัยการผลิตหลายอย่างที่ขึ้นราคามา ไม่ว่าจะเป็นปุ๋ยยา และเคมีภัณฑ์ อีกทั้งค่าแรงที่สูงขึ้น น้ำมันเชื้อเพลิงในไร่นาก็ได้รับ



ผลกระทบจากน้ำมันเชื้อเพลิงโดยตรง เมื่อเกษตรกรมีปัญหาเรื่องการประกอบอาชีพผลการที่เกิดขึ้นจากตัวเกษตรกรเอง ก็จะส่งผลต่อเศรษฐกิจทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ทั้งนี้ก็เพราะว่า เกษตรกรเป็นจำนวนคนกลุ่มใหญ่ที่สุดของภาคเหนือนั่นเอง การหาพลังงานใหม่ที่ยั่งยืน

พลังงานทางเลือกเป็นเรื่องที่ถูกยกย่องขึ้นมาอย่างทุกครั้งที่มีปัญหาเรื่องน้ำมันแพง การใช้พลังงานส่วนใหญ่นั้นเราใช้จากน้ำมันเป็นหลัก โดยเฉพาะน้ำมันดีเซล เมื่อน้ำมันมีราคาแพง ก็จะเป็นต้องหาสิ่งที่มาทดแทนที่เราเรียกว่า พลังงานทดแทน โอกาสที่จะทำพลังงานทดแทนในประเทศไทย โดยเฉพาะในภาคเหนืออย่างพม่าอยู่ เพราะเรามีภูมิประเทศที่มีภัยภุมภัยมากกว่า น้ำมันดีเซล มีโอกาสการผลิตใช้่องซึ่งเรื่องนี้ได้มีการพัฒนาไว้ 30 ปีแล้ว ความรู้ในด้านเทคโนโลยีมากพอสมควร แต่ปัญหาอยู่ที่การผลิตต่ำๆ ที่พูดกันมาก



เกษตรกรจำนวนหนึ่งที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับปัล์มน้ำมันที่ลงมือปลูกทดสอบเองในภาคเหนือ เพราะคิดว่าถ้ามีการใช้เทคโนโลยีอย่างเข้าช่วย ก็น่าจะสามารถทำได้

ดังนั้น จึงเห็นมีต้นปัล์มน้ำมันที่ปลูกเพิ่งสวนกันบ้างแล้วในภาคเหนือ การปลูกพืชเรียกว่า พืชพลังงาน นั้นมีอีกหลายชนิด คงจะต้องมีการศึกษาวิจัยเพื่อใช้ในการแปรเปลี่ยนและกำหนดนโยบายในระยะยาว กับปัล์มน้ำมันที่ใช้เป็นพลังงานทดแทนนี้ คงสามารถทำได้ในเกษตรกรรายเดียว รูปแบบของการทำจะต้องมีองค์กร ไม่ว่าจะเป็นการรูปแบบ การรวมกลุ่มต่างๆ ข้อได้เปรียบของการทำพืชพลังงานก็คือ เกษตรกร ไม่ต้องพากล้าในการตลาดมากนัก เพราะปริมาณมากใช้ในแต่ละนาทีมีสูง เรียกได้ว่ามีความต้องการทั้งปริมาณและเงินไข่เวลา การทำพลังงานทดแทนจะสามารถสร้างอาชีพซึ่งจะเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริมของเกษตรกร และมีความยั่งยืน เพราะพืชที่ผลิตขึ้นนั้นจะการเจริญเติบโตทุกวัน อาศัยเพียงแสงแดด ดิน และตัวเกษตรกร ข้อได้เปรียบของการทำพลังงานทดแทนในท้องถิ่น โดยเฉพาะภาคเหนืออีกอย่างหนึ่งสามารถใช้เป็นแหล่งผลิตและผู้บริโภคในที่เดียวกัน ซึ่งพลังงานเหล่านี้เกษตรกรเป็นได้ทั้งผู้ผลิตและผู้ผลิต การผลิตผลผลิตที่มีปริมาณมากก็สามารถส่งขายออกชุมชนได้

พลังงานวิกฤติครั้งนี้จะถือเป็นโอกาสสำหรับเกษตรกรชาวเหนือ สามารถทำพลังงานขึ้นใช้เองหรือที่เรียกบ่อน้ำมันนิดนิด ที่สำคัญก็คือ จะต้องได้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ต่อไป

\*\*\*\*\*